

ПРОУЧВАНИЯ ВЪРХУ ГРЪЦКИТЕ ИЗВОРИ
ЗА ДРЕВНА ТРАКИЯ. VI.
ЕФОР: „ОБЩИ ДЕЛА“

АЛЕКСАНДЪР ФОЛ

ETUDES DES SOURCES ECRITES GRECQUES SUR LA THRACE
ANTIQUE. VI. EPHORE; „HISTOIRE GENERALE“

ALEXANDRE FOL

Рецензент

доц. *Маргарита Тачева*

Редактор

проф. *Велизар Велков*

Ефор от Куме, съвременник на Теопомп, починал най-вероятно в ± 330 г. пр. н. е., е автор на първата обща история, т. нар. „Общи дела“ (*κοινὰ πράξεις*; *πράξεις τὰς τε τῶν Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων*; *τὰ καθόλου*; *πᾶσαι αἱ κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ βάρβαρον πράξεις*).

Сведенията на Ефор за Тракия и за траките са разгледани накратко и общо у Д а н о в ДТ 60—62 с предишната литература. Хр. Данов посочва значението на пет фрагмента (№ 157, 161, 162, 44 и 119) за тракийската история и география.

Фрагментите са анализирани в студията по текст-критичното издание FGrHist II A 70 с коментар в II В. Техният брой е 41.

* * *

1.1. Фрагментът е от първа книга на „Общи дела“. Текстът принадлежи към разказа за заселването на елините в Мала Азия, т.е. за разселването на еолийци и на йонийци на изток. Откъсът отразява полулегендарната устна традиция на йонийските логографи. Прекият извор принадлежи най-вероятно на Хеланик (Ф о л. Проучвания V: IV 1).

Фрагментът е запазен в коментара на Харпократон към Демостеновата реч „Срещу Аристократ“ (D e m. XXIII 154). Името е тракийско (D e t - s c h e w, 236—237) във форма, която е по конектурата на Диндорф. То обозначава река и град в Троада, а производните му — областта, жителите на града и епитет на Дионис. Етнонимът *Κεφρήνιοι* покрива и племе от долното течение на Марица, но там се появява за пръв път у S t r a b. XIII 1,21 и у P o l y a e n. VII 22 сигурно под влияние на връзките с Троада и в родствена езикова среда. Съставката на Томашек с *Κέβρος*, *Κίαβρος*, дн. Цибрица (у и след P t o l. III 9,1), която D e t s c h e w, 237 отбелязва, без да вземе отношение, е за нас несъмнена. Хронологическата последователност на появата на името в изворите е разположена от Троада през долното течение на Марица до северозападните предели на южнодунавска Тракия най-рано от времето след Троянската война до II в. Ако езиковата заемка се разпространява в посока югоизток — северозапад, лингвистическата хипотеза за миграцията на мизите в обратна посока ще трябва да търси подкрепа другаде (срв. последно Г е о р г и е в ТЕ, 272).

1.2. Фрагментът е от трета книга на „Общи дела“. Текстът е част от разказа за преселването на йонийски племена, сред които са абанти, минийци от Орхомене, кадмейци, дриопи, групи от фокейците, молоси, аркадски пеласги и дорийски епидаври в Мала Азия. Явно е, че представата за родството на тези разнородни преселници с йонийците и в частност — за нашия случай — с абантите от Евбея е недостоверна. Тя е създадена от устната традиция на елините в Мала Азия в хода на и след заселването им

по западното ѝ крайбрежие между края на Троянската война и края на IX в. пр.н.е.

Свидетелството възхожда към Н о т. II. II 536 и 541—542, но прекият извор изглежда Н е г. I 146, 1. Версията е възпроизведена безусловно под влияние на Ефор у Paus. VII 2,4 и 4,9, който споменава абантите на Хиос, преди да се появят в Мала Азия (Йония); тя се вписва и в повествованията на други късни автори, които повтарят разказа за йонийското заселване на Евбея, а именно P s. — S k y m n. 571 и сл., S t r a b. X 1,8; V e l l. P a t. I 4. Единствен P o l y a e n. I 4 категорично определя абантите като елини чрез неочакваното цитиране на Н о т. II. II 542 — в стиха обаче няма етническа характеристика (прил. II 1).

Действителното положение е подсказано изрично от Херодот в цитираното място, където абантите, както и останалите етнически групи се отделят от йонийците. Херодот буквално пише: „... τὸν Ἀβαντες μὲν ἐξ Εὐβοίης εἰσὶ οὐκ ἐλαχίστη μοῖρα, τοῖσι Ἰωνίης μετὰ οὐδὲ τοῦ οὐνόματος οὐδέν...“

Предпазливостта на Херодот е породена от смущението, как да се определят етнически абантите. След Тукидид у Аристотел абантите от Евбея са траки от Фокида (S t r a b. X 1,3), което се поддържа и от други автори (изворите у D e t s c h e w I). Особено важна е етнокултурната характеристика на E u s t. a d D i o n. p e r. 520, където се обяснява Омировото διῆθεν κομόωντες (Н о т. II. II 542) за абантите с: „τοῦτους (т.е. абантите) ὁ Ὀμηρος κομῶν τε τὰ διπλοῦν φησὶ τῷ Ἑρμῖ νόμῳ“ (за съпоставка: споменаването на траките ἀκρόχομοι (у Н о т. II. IV 533). Принадлежността на абантите към трако (-пеласгийската) етнокултурна среда е обоснована и чрез анализа на Тукидид (Ф о л. Проучвания III).

Ἀβας в им. пад. ед.ч. е тракийско мъжко име, което не стои в компедиума на D e t s c h e w I, където трябва да бъде поставено. Заедно с Ἀβα (нимфа, херой, женско име, „град във Фокида“) и производни образуват очакван кръг имена в трако (-пеласгийските) анклавни от средна Гърция и особено във Фокида. В Атика те се появяват чрез генеалогията на Ерехтей, но в обратна връзка там Ἀλκων/Χάλκων е баща, а Ἀρέθουσα е майка на Абант.

1.3. Фрагментът е от трета книга на „Общи дела“. Той принадлежи към разказа за заселването на Мала Азия (Йония) от елинските (йонийските) племена и от тръгнали с тях другоплеменни групи (вж. по-горе 1.2). Устната традиция е предадена сбито от Н е г. I 146, 1, където са изброени всички етноними.

Собствено казано, пасажът за Лампсос като дял от Клазоменската хора възхожда най-вероятно към C h a r o n, fr. 6 (M ü l l e r. F H i s t G r I, 23=P l ü t. Moralia II=De virtutibus mulierum 255a-e). В цитирания от Плутарх откъс от Харон се появява за пръв път Λαμψάκη, дъщеря на Мандрон, чийто име ойкистите дали на града, който дотогава носел тракийското име Πιτύεια (Ф о л. Проучвания V: V 1). По всичко личи, че Харон е прекият извор на Ефор.

Ако предположението е вярно, фрагментът, както и предишният под 1.2, ще се датира най-късно към и след края на карийската таласократия, т.е. в края на IX в. пр.н.е. (Ф о л. Проучвания V: IV 1).

Текстът на Ефор обаче е възпроизведен много лаконично от Стефан Византийски и при това — контаминиран с други, неизвестни на нас. Топонимът се споменава единствено тук на територията на Клазомене в Южна Йония, но очевидно произхожда от името на Лампсак, от Лампсак, далеч

на север по йонийското малоазийско крайбрежие. До откриването на нов текст или до обосноваването на нова конектура този топоним надали може да се постави сигурно на територията на Клазомене. Контаминацията у Стефан Византийски се образува, предполагаме, от родословието на ойкиста на Лампсак, който у Харон — Плутарх е от Фокайя от рода на Кодридите; във фрагмента е обратното — Лампсос е от рода на Кодридите, син на Кодрос. В същност именно заради Харон това е и единственото възможно четене, т.е. Кодриδου, предложено от Meinecke, за разлика от Κυδριδου (?) на Jacoby и още по-малко Κυδριλλου на Schwarzl.

Кодрос, син на Мелантос, „последният атински цар“, се появява у Нег. I 147,1 като родоначалник на кауконите от Пилос, които били избрани за царе от някои от движещите се към Мала Азия групи, съобщени у Нег. I 146,1 (вж. по-горе I. 2). Групата от Фокида очевидно е била под тяхно предводителство и у Харон е вече и от техния род, сиреч приема „царската“ генеалогия след основаването на йонийската Фокея или Фокайя. Тогава започва движението на ойкистите на север (Лампсак) и частично на юг (Клазомене). Такава представа изгражда приблизително P u s. VII 3,8, макар че етнонимите в текста му са архаизирани: „Κλαζομενίους δὲ καὶ Φωκίεῦσι, πρὶν μὲν ἢ Ἴωνας ἐς τὴν Ἀσίαν ἔλθειν, οὐκ ὠκοῦντο αἱ πόλεις.“

Харон — Ефор, или йонийската историографска школа, свързва етнодемографските промени в областта на Лампсак и на Клазомене (?) и с присъствието на кауконите. Кауконите (Καύκωνες) са население на Витиния у Ном. II. X 429 и XX 329, известни са и в Пелопонес към времето на Троянската война, където са подвластни на Нестор (Ном. II. III 357 сл.); в Пелопонес те са локализиращи и у Нег. IV 148,4. Sakellariou. 281, бел. 3 ги определя като „пре-индоевропейско“ население, заедно с фойниките, аоните и хиантите. Това определение е незадоволително. По-вероятно е въз основа на слабите засега писмени сведения да предположим принадлежността им към сборния състав на трако-пеласгийската етно-културна общност.

1. 4. Трите фрагмента са от четвърта книга на „Общи дела“. Тя вероятно съдържа описанието на Европа (?), но съвсем очевидно — описанието на познатия свят.

Изворът е Нег. IV 36, но устната традиция е по-стара. Тя е противопоставена изрично и от самия Херодот на кръговата представа за света, който е обиколен от океана-река, и се поражда при ранните географски наблюдения на йонийците, вече оформени към средата на VI в. пр.н.е.

Ефор прочее не приема представата за кръга, а тази за четириъгълника. Наименованията на четирите крайни народности също възхождат към Нег. II 33,3 (за келтите, които са съседи на кинесите, последните от живеещите на запад в Европа), III 114, 1 (за етиопите, които владеят „последната земя на ойкумената“), Нег. III 94,2 (за индите, които са най-многобройни от всички хора) и Нег. IV 45 и IV 46 и сл. (за скитите, които са разположени по неясните граници на Европа на север и на изток.) Наименованията на четирите географски посоки също възхождат към изводите от наблюденията на йонийските пътешественици и астрономи докъм средата на VI в. пр.н.е. — по названията на четирите най-силни ветрове и по изгрева и заляза през лятото и през зимата.

От текста се вижда обаче, че четирите страни на фигурата независимо от категоричния чертеж на Козма Индикоплевт (30в) са изострени, понеже народностите са поставени в „края“ на ойкумената между зимния изгрев

и залез (етиопите), между летния изгрев и залез (скитите), между зимния и летен залез (келтите) и между зимния и летен изгрев (индите). Така че, по-точно казано, йонийската идея за некръга на ойкумената се приближава към ромба, който е леко удължен в посока северозток — югозапад.

Удължаването се дължи на позицията, която заемат йонийските наблюдатели на света, застанали на брега на южната, издадената част на Мала Азия. Както личи от текста на трите фрагмента, оглеждането им започва от индите, т.е. от лявата страна, минава през етиопите, които се оказват в югозападния предел, после през келтите и завършва със скитите. С други думи, скитите или северозточният предел е зад гърба им, където е неизвестното, където е родината на Борей и където сетне ще се окаже, че живеели. . . хиперборите. Затова в йонийската географска книжнина, в която днешните понятия за четирите посоки не съществуват, „долу“ или ὑάτω ще бъде към морето (на юг и югозапад според съвременните представи), а „горе“ (а понякога „отвъд“, „през“ — ὑπέρ) или ἄνω ще бъде към европейския континент (на север и на северозток според съвременните представи).

Херодот в IV 45,1—2 не знае нищо определено за изтока, севера и запада на Европа и се пита дали е обградена с море; той не знае също защо Либия, Азия и Европа са назовани с женски имена. Двете признания са важни. Той не знае нищо за пределите на Европа, защото участниците в Дариевия поход и специално йонийските мореплаватели не са добавили нова информация освен онази, която поправи представата на Хекатей за Тракия до Хем, откъдето пък започвала Скития. Поправката се заключава в това, че Тракия в същност стигала до устието на Дунава на северозток, а оттам започвала скитската земя; за разположението на тази земя йонийските колонисти от Олбия нататък по крайбрежието действително нищо не са знаели. Преди Хекатей, както е известно, Тракия или по-добре траките са локализирани в югоизточния край на Балканския полуостров при Хелеспонта; такова е положението в епоса и може със сигурност да се смята, че Тракия е ранно еолийско-йонийско понятие, което дори ще трябва да се търси в линейното писмо Б, ако очакваното разчитане на линейното писмо А не го предложи. Едва след тази епоха се появява идеята и наименованието за и на Европа, която и което са образувани в Беотия на основата на мита за Кадмос у Хезиод (H e s. Theog. 357). Най-сетне се очертава представата, „която ще остане смътна, за скитите и за Скития, проникнала в Йония чрез сведенията и спомените за кимерийското нашествие през VII в. пр.н.е.“.

В този ред се изгражда познанието на йонийците за севера и за северозтока, на стоящия зад гърба им континент, който, както и другите твърди дялове на ойкумената, се е родил от водата, от океана. Поради това, че са шерки на океана, те ще носят женски имена; впрочем самият Херодот в IV 45,5 обяснява, че Европа излязла от Азия, но не отишла в страната, която елините наричат сега Европа, а се движела през Крит (през морето) и Ликия. В цитираното по-горе място Хезиод я вижда именно като дъщеря на океана, което пък по логиката на митографската стематология произтича от Н o m. II. XIV 321, където тя е майка на Минос и на Радамант.

С други думи, едва към началото на Великата гръцка колонизация с помощта на генеалогията в епоса се стабилизира и представата, че Тракия е част от Европа. През това време позицията на наблюдателите вече може да бъде изтеглена по на север в континента, но не по-северно и северозточно от устието на Дунав, отвъд което продължава да стои неизвестното.

Цитатът на Страбон от първия фрагмент (30a) е важен, защото потвърждава космогоничния произход на четириделното деление на света — на небето и на земята. Проблемът вече е известен.

1.5. Фрагментът е от четвърта книга на „Общи дела“, която съдържа описанието на Европа (2). Епизодът е много известен и възхожда към полулегендарната устна традиция за „завръщането на Хераклидите“ или за началото на дорийското нашествие, което може да бъде датирано в ± 1215 г. пр.н.е. (по Th u s. I 12,3 у Ф о л Проучвания III с преразглеждане у Ф о л. Проучвания V: I, IV 1). Старото име на Палена, именно Флегра, е засвидетелствувано изрично у P i n d. I Nem. 67—68 със S c h o l. ad 67: Φλέγυρα, τόκος ἐν Θράκη καὶ κόμη. ἐνθα οἱ Γίγαντες ἀνηρέθησαν ὑπὸ θεῶν.

Мястото е ключов пункт в митографските реконструкции на Троянския цикъл и продълженията му с пътя Азия — Европа, по който поемат Еней и тирсените (вж. версията на Хеланик за движението на Еней с упоменаването на Флегра-Палена у Ф о л. Проучвания V: I, IV 5); двата топонима са предадени и у S t r a b. VII fr. 25; P o l y a e n. VII 47; C o p o n 26F 1 с 13; P s. S k y t p. 635 и сл. и съвсем прецизно у Евдокс по S c h o l, L y k o r h g. 1404: Φλέγυρα, πόλις Θράκης, ἥν Εὐδοξος μετὰ ταῦτα Παλλήνην φησὶ κληθῆναι.

Както се посочи при анализа на цитирания фрагмент от Хеланик (с Н е г. VII 123 за тракийската топонимия на местността Крусида в Палена), Палена е населена от тракийското племе крусаи. Битката на Херакъл с гигантите е битка на дорийците с трако-пеласгийското население на Халкидика, в която божествената помощ е рационализираният изход, т.е. преодоляването на съпротивата на местните жители. Ужасяващата характеристика на тези жители също не е от края на XIII в. пр.н.е., а късна морализация, която е породена от уплахата от пиратите — крайбрежни жители, особено опасни през IX в. пр.н.е.

1.6. Фрагментът е от четвърта книга на „Общи дела“. Текстът принадлежи или към Ефоровата периегеа (в дела й описанието на Европа), или към разказа за положението на градовете по Струмския залив и в Халкидическия полуостров по Филипово време. Изглежда, че първото решение е по-приемливо. То произтича и от анализа на предишния фрагмент (1.5), където чрез едновременното използване на рационализацията и на архаизацията легендарните свидетелства се сплитат с оценка на действителната обстановка. Преките извори са Н е г. VII 22, VII 122 и VIII 127; Th u s. IV 110,1, V 3,4 и V 18,8; срв. P s. S k y l. 66.

Локализацията на града е известна. Името е тракийско (Detschew 514—515).

1.7. Фрагментът е от четвърта книга на „Общи дела“. Проблемите и решението са същите, каквито са при предишния фрагмент (1.6). Селището се споменава още у Н о т. II. IX 304 под формата Αἰσούμη и у Th u s. IV 107, 5.

Локализацията на града е известна. Името е тракийско (D e t s c h e w. 10 с критичния апарат).

1.8. Фрагментът е от четвърта книга на „Общи дела“. За разлика от предишните (1.6 и 7) текстът несъмнено принадлежи към разказа за положението на градовете по Струмския залив и в Халкидическия полуостров през Филипово време. Анализът на изворите и на сведенията е вече извършен у Ф о л Проучвания IV: I 6.

Локализацията на града е известна. Името е тракийско (D e t s c h e w 120—121).

1.9. Фрагментът е от четвърта книга на „Общи дела“. Проблемите и решението са по-скоро същите, каквито са при 16 и 7, отколкото при 1.8. Локализацията на града е известна. Името е тракийско (D e t s c h e w 289—290).

1.10. Фрагментът е от четвърта книга на „Общи дела“. Проблемите и решението са същите, каквито са при 1.6, 7 и 9. Първото споменаване е у Н о т. II. IV 520.

Локализацията на града е известна — старата тракийска Политмбрия на устието на Марица. Топонимът не стои в компендиума на Дечев, което противоречи на метода му — той следва да се постави сред тракийските езикови остатъци (прил. III).

1.11. Фрагментът е от четвърта книга на „Общи дела“. Проблемите и решението са същите, каквито са при 1.6, 7, 9 и 10.

Локализацията на града е известна. Името е включено в тракийските езикови остатъци от Ф о л. Проучвания V: IV 4 с прил. III.

1.12. Фрагментът е от четвърта книга на „Общи дела“; този под № 42а не носи нищо ново и затова не се привежда. На Ефор принадлежат редове 1—8 и 22—26. Понеже Страбон подбира антиетично (морализаторски!) възгледите на автори от Омир насетне за скитите (галактофаги, абии), не е сигурно дали текстовете на Ефор не са предадени със съкращения. Тази несигурност не позволява да се съди кой възглед споделя Ефор — този на Омир, който определя галактофагите и абините като „най-справедливи измежду хората“ и е частично защитен от Херодот за гетите, или този на Хезиод, доведен до крайно отрицателната им характеристика в самия цитат на Ефор в редове 6—8. Изглежда, по-скоро втория.

Във всички случаи и двата откъса от Ефор принадлежат на периегезата му на Европа и възхождат към логографската етногеографска литература. Под № 158 и 182 стоят у Якоби фрагменти, които заедно с № 42 (тук 1.12) образуват дял от общия екскурс върху Скития, и е жалко, че Страбон не е съхранил сравнението му с гетите, което неизбежно е било направено след Хекатей — Херодот — Тукидид.

1.13. Фрагментът е от пета книга на „Общи дела“ и несъмнено е част от периегезата на Ефор в дела ѝ за Азия и Понта. Същинският цитиран текст е в редове 3—7 и няма по-ранни аналогии в литературата, а по-късни, които са вдъхновени от Ефор (прил. II 2 и в коментара на FGrHist II B, 52). Тибарените са познати на Н е г. VII 78, където те са въоръжени като макроните и мосиниките, а всички заедно — като мосхите, с дървени шлемове, малки щитове и къси копия (αἰχμαί) с дълги железни върхове (λόγχαί); изброените племена и марсите са включени в 19-а стратегия на Дарий I (Н е г. III 94). Равнинната хора на тибарените с по-слабо защитени хориа, отстояща на 2 дни път от Котниора (дн. Орду), синопска апойкия на южния черноморски бряг, е спомената от Ксенофонт (прил. II 3). Някои етимологически справочници определят тибарените като тирски търговци на роби, известни под наименованието тибали, употребено от Езекил (XXVII 13).

Народносттата среда, реалните (въоръжението) и мнението им, че шегата и смехът са най-голямото чудо, поставят остро проблема за етно-културната им принадлежност — във всички случаи извън гръкомалоазийския културен кръг.

Ефор не е споменал мосиниките, но те са непосредствени съседи на тибарените и са подчинили халибите (прил. II 3). Те се споменават в двата посочени по-горе откъса от Херодот и за тях Ксенофонт разказва на още едно място в „Анабазиса“ (V 4,1—36 и особено V 4,26, където ῥόσυν е дървена кула). Съмненията за глосата са добре познати. Г е о р г и е в ТЕ 21 се въздържа, понеже „не е указано, че думата е тракийска“, но тъй като често се въздържа и когато имаме „указания“, аргументът е слаб от културно-историческа гледна точка. По-прав е D e t s c h e в 311—312, който определя глосата като тракийска и остава само още една крачка — да се постави и етнонимът сред тракийските езикови остатъци. Това и правя (прил. III).

Халибите се появяват у E s c h. Pr. 715, Н е г. I 28 и у К с е н о ф о н т (прил. II 3). Но тези автори не са изворите на Ефор, защото, както и при тибарените, етно-културните наблюдения ще произхождат от устната полу-легендарна традиция на йонийските заселници в Мала Азия. Сега засега и за тях може да се направи предположението, че спадат към друг, неелински и неелинско-малоазийски културен кръг. То се подсилва от Ксенофонтото свидетелство за подчинеността им спрямо мосиниките и за добива на желязна руда, с който повечето от тях се занимавали цял живот. Основният проблем тук ще бъде дали те не са тъждествени с алазоните (хализоните), (по-долу I. 26), както това е изрично засвидетелствувано (по-долу I. 34), и при еолийско-йонийската колонизация са получили чисто гръцко етническо наименование по характера на основния си поминък.

За левкосирите още е преждевременно да се разсъждава.

I. 14. Фрагментите са от пета книга на „Общи дела“. Изворът е устната традиция за основаването на Хераклея Понтийска, съхранена в йонийската логографска литература. От епохата на Ефор е Х е п. Anab. VI 2,2 (= D i o d. XIV 31,3), от по-късната срв. у P s. S k y m n. 792; P a u s. V 26,7; S t r a b. XII 3,4.

Колонията е основана в тракийска народностна среда. Дечев основателно не поставя етнонима на мариандините сред тракийските езикови остатъци, защото е гръцки (или силно грецизиран тракийски, чиято форма не може да се установи). Племето обаче принадлежи към тракийската малоазийска етно-културна среда. Родството на мариандините с тините е засвидетелствувано от епическата поезия насетне, затвърдено е в обобщението на S t r a b. VII 3,2 върху траките в Мала Азия и е отразено в по-сетнешната литература.

I. 15. Фрагментът е от пета книга на „Общи дела“. Градът е известен на Н е г. III 120 и 126, VI 33.

Локализацията е при устието на Риндакос. Името е тракийско (D e t s c h e в 93 с другите извори); Ефор съобщава и по-късното гръцко наименование.

I. 16. Фрагментът е от пета книга на „Общи дела“. Изворът е Хекатей, който пръв съобщава името на акропола, но не е изключено то да е стояло и в текста на Харон.

Ранната тракийска етно-културна среда на Лампсак е изяснена у Ф о л. Проучвания V: VI, но топонимът надали е тракийски.

I. 17. Фрагментът е от пета книга на „Общи дела“. Изречението от Ефор в редове 1—2 няма защо да се отнесе към града в Либия, както произ-

тича от контаминацията на Стефан Византийски, а към онзи на Понта. В такъв случай изворот ще бъде Хекатей. Χαλσία е корумпираното Χάληη/Χαλχία. Привежда се към I. 18 и I. 26.

1. 18. Фрагментът е от девета книга на „Общи дела“. След Нег. IV 116 и сл. е необходим заради черноморската локализация на амазонките (освен онази в Скития—Савроматиди и Либия).

1. 19. Фрагментът е от девета книга на „Общи дела“. Цитатът от Ефор е третото изречение. Хекатей (FGrHist I A, I F 219) е изворот за долионите в Кизик, но по всичко изглежда, че Ефор е първият, който ги нарича пеласги от Тесалия и Магnezия. В такъв случай изворот е полулегендарната устна традиция за разселването на (трако-)пеласгите от континента в Мала Азия.

Долионите са тракийско племе с тракийски етноним през епохата на писаната история (Detschew 147—148).

1. 20. Фрагментът е от девета книга на „Общи дела“. Той принадлежи почти сигурно към разказа за положението в Тесалия, откъс, от който е предишният фрагмент. Изворите са същите.

Името спада към трако-(пеласгийския) етно-културен ономастичен материал. Вероятно тракийско, поради което го предлагаме в прил. III.

Фрагментът е от осемнадесета книга на „Общи дела“. Той принадлежи към разказа за кампанията на Деркилид в района на Хелеспонта от 399/398 г. пр.н.е. — 398/397 г. пр.н.е. Изворот е Хеоп. 8 (=Diod. XIV 38,2). За събитията вж. у Фол. ТБ 126—131. е в трако-малоазийска езикова среда и затова го предлагам в

1. 22. Фрагментът е от двадесет и седма книга на „Общи дела“. Текстът принадлежи най-вероятно към разказа за първата Филипова кампания от 359/358 г. пр.н.е. (срв. FGrHist 115 F 44). Изворот е донесенията на щабните офицери. Името е тракийско (Detschew 96).

1. 23. Фрагментът е от двадесет и седма книга на „Общи дела“. Принадлежността и датировката му, както и изворот са същите, каквито са при 1. 22. Името е тракийско (Detschew 184).

1. 24. Фрагментът е от двадесет и девета книга на „Общи дела“. Той принадлежи към разказа за 358/357 г. пр.н.е. по мнението на FGrHist II B 60. Името е тракийско, примерът стои у Detschew 218.

1. 25. Фрагментът, изглежда, е от въвеждението на „Общи дела“. Изворот е полулегендарната устна традиция за разселването на пеласгите, съхранена от йонийската литература.

Според FGrHist II B, 64—65 Ефор е смятал пеласгите за Reisläufer, които едва ли не като елините по смисъла на Thuc. I 3, 2 разпространили етнонима си върху цяла Елада и в Мала Азия. Не виждам основания за такъв извод от текста на фрагмента.

Привежда се като допълнение към картата на (трако-)пеласгийската етно-културна общност у Фол. Проучвания III.

I 26. Фрагментът, изглежда, е от въвеждането на „Общи дела“. Извоят е полулегендарната устна традиция за племената по южния бряг на Понта, съхранена от йонийската литература като отзвук от познанията на колонистите. В случая обаче, както личи, представата за хализоните (погоре I. 13) възхожда към H o m. II. II 856 с коментара на S t e p h. B y z. s 'Αλόπη. Ὅμηρος τὴν μεταξύ Μυσίας καὶ Καρίας καὶ Λυκίας (Λυδίας MEIN) παράλιον φησι ἔλθοντες ἐξ Ἀλόπης, δὲ Ἀμαζονίδων γένος ἐστίν.

Еолийците и йонийците са наследили амазоните в колонизирането на крайбрежието между Мизия, Кария и Ликия (Лидия), което са владеели хализоните, и старото селище Алопе е станало Ефес.

Последователността хализони — амазони — елини (еолийци, йонийци) очевидно отговаря на възгледа за промените в състава на малоазийското население след Троянската война и на борбата за овладяването на южните понтийски крайбрежия през XI—IX в. пр.н.е. срещу страшните амазони. Хализоните от епохата до Троянската война са получили друго наименование в хода на колонизацията (по-долу I. 28 и I. 34).

I. 27. Фрагментът е, изглежда, от въвеждането на „Общи дела“. Заедно с фрагментите № 21 и 22 (в тях няма интересущи ни сведения) образува един текст, който е сигурно пряка извадка от беотийската ранна история, съхранена в йонийско-атическата полулегендарна устна традиция. Етно-географското описание на Ефор на Беотия и на съседните ѝ етноси се съдържа в първите II реда; то е възпроизведено освен от Страбон, комуто дължим цитата, от P s. S k y m n. 488 и от S t e p h. B y z. Βιωτία. Краткият обзор на политическото издигане на Беотия и на Тива се съдържа в редове II—18 и е пряк отглас на атинската историография по Ксенофонт; по-късните преразкази са у P o l y b. VI 43 и у D i o d. XV 79,2 и 88,3—4. Откъстът, посветен на смяната на населението в Беотия, се съдържа в редове 18—39 (S t r a b. IX 2,3—4); възпроизведен е по Хиероним от D i o d. XIX 53 сл. Този откъс е и най-важният.

Според Ефор Беотия била населена най-напред от варварите (неелините), аони, темики (отишли там от Сунион) и от лелеги и хианти. След това дошли финиците начело с Кадмос, който укрепил Кадмея (със стена) и оставил властта на наследниците си. Тези епигони пристроили (около Кадмея) Тива, оглавявали (повечето от) беотите и само за малко време я изоставили по време на войната помежду им (срв. H e r. V 61,2 за Лаодамант и Етеокъл и D i o d. XIX 53,7). След удара на траките и на пеласгите те се оттеглили в Тесалия, в Арне, където държели властта дълго време така, че всички били наречени беоти, а после се върнали; в същност те се върнали според Тукидид след Троянската война (прил. II 4). Сега разносттавните беоти присъединяват Орхомене, т.е. минийците, и заедно с тях отхвърлят пеласгите в Атина, където те заселват известна територия, наречена оттогава Пеласгикон (дотогава там живеели химетите), а траките — на Парнас. Тези събития се разиграват по хронологията на Тукидид шестдесет години след Троянската война, по същото време, по което дорите започват опитите си да проникнат в Пелопонес, и вероятно траят около 20 години, т.е. когато нахлуването в Пелопонес е било успешно завършено. Напълно възможно е установяването на траките при Парнас, сиреч във Фокида, и на пеласгите в Атика да се датира — в крайната си фаза — към 1195 г. пр.н.е. или в началото на периода Троя VII В 2, ако се възприеме по-ранната хронология на Троянската война (по-долу I. 40). Раздвижването на племената през XII в. пр.н.е., както личи от фрагмента, довежда до лик-

видирането на микенската култура в Беотия (покоряването на минийците) и в Пелопонес и до началото на пеласго-тракийската таласократия.

Във Фокида траките са заедно с хиантите, които основали града Хиан. Ефор разказва, че сключилите с беотите договор траки се вдигали нощем на война, като казвали, че в същност не нарушавали договора, понеже били сговорни през деня: оттогава се появила и пословицата „тракийско оправдание“, „препращана от Z e n o b.“ IV 37 (Leutsch-Schneidewin). Епизодът е очевидно по-късен, т.е. от легендарното време на Терей във Фокида или от епохата на разгара на тракийската таласократия, една от изходните точки на която е северният бряг на Коринтския залив (Делфи).

Фрагментът е красноречиво доказателство за трако-пеласгийското присъствие в Средна Гърция (D e t s c h e w 25—“Αρνή) до и през Троянската война.

1.28. Фрагментът е, изглежда, от въведенното на „Общи дела“. На Ефор принадлежи само първото изречение. Историята на Андроклидите за основаването на Ефес възхожда или към йонийско-атическата (H e r. I 142; H e l l. 4 F 48 и 125 Jacoby), или към йонийско-ефеската (P h e r e k y d, 3 F 155; M a r m. P a r, p. 91 Jacoby) литературна традиция. Срв. още S t r a b. XIV 1,3 и 1,21 и P a u s. VIII 2,8.

Фрагментът е свързан с 1.26 (1.13) и 1.34. Името на филата може да се обясни с присъствието на хализоните. То е тракийско (D e t s c h e w, 51 с други позовавания).

1.29. Фрагментът е от четвърта (пета — ?) книга на „Общи дела“ (срв. S t r a b. VI 1,7). Традицията за основаването на града възхожда към H e c. I F 84 (Jacoby), която е предадена разгърнато у P s. S k y t p. 323, D i o d. VIII 17 и D i o n. H a l. II 59,3. Формата Κρητών/Κρητωνίται у H e r. I 57 е поправена от Legrand в Κρότων/Κροτωνίται въз основа на H e r. VIII 47, но е запазена напоследък у F e i x, който я локализира като попоним на Халкидика, съгласно H e r. V 3,5; VII 124 и 127; VII 124 и VII 16. Но текстът на H e r. I 57,1 не позволява такава локализация и Крестон все пак остава форма за Южна Италия независимо от D e t s c h e w 267, който я смята за погрешна конектура“.

Проблемът е развит у Ф о л Проучвания III.

1.30. Фрагментът е от четвърта (пета — ?) книга на „Общи дела“. Привежда се като допълнение към 1.27.

1.31. Фрагментът е от четвърта (пета—?) книга на „Общи дела“. За съжаление цитатът на Ефор е непълен, и, както се вижда, е реконструиран от J a c o b y и от M e i n e k e. Един по-разгърнат разказ е предаден от P s. S k y t p. 666 с формата τὰ “Αβδρα, който може би принадлежи на перото на Ефор (прил. II 5). Ако е така, съгласно F G r H i s t II B 82 ще имаме контаминация на митографската версия у H e l l. 4 F 105 (Jacoby) с локалната генеалогическа версия у P i n d. II P e a n. 1—6 или P i n d. P a r. O x u g. V 841, II 1 сл.

Дечев не е включил името в компендиума си, но няма основание. Предлагам го като попоним (прил. III).

1.32. Фрагментът е от четвърта (пета—?) книга на „Общи дела“. Изворът е H e r. IX. 114,2 и 117—118. Изразът на Ефор е безусловно част от разказа за събитията след прогонването на персите (479 пр.н.е.) и след

Микале, когато Ксантип с атинската ескадра достига Абидос и оттам се прехвърля, за да обсади Сестос в 478 г. пр.н.е. Влизането в града е предадено от Херодот (прил. II 6), епизодът стои и у *Thuc. I 89,2*. Изглежда, че описанието възхожда още към Хекатей, както го е цитирал *Strab. Byz. 691,7—17* и *692, 1—12* (*Нес. I F 163 Jacoby*), но по-вероятно е пасажът да представлява контаминация между етно-географското наблюдение на логографа и *Нег. IX 118,2*; замяната на Сестос с град Херонес (Херсонес) в посоченото място у Стефан Византийски (разгледано у *Фол. Проучвания I под № 163*) се дължи на компилатора, а не на Хекатей, който знае името на града точно по *Нот. II. II 836*. Впрочем Стефан Византийски е намерил основание за такава подмяна на иззната във формулата на псефизмата на херонеситите, оставена ни от *Dem. XVIII 92* (*Vinpe*), а именно: *Ἡερρονησιτῶν οἱ κατοικοῦντες Σηστόν, Ἐλαίουβντα, Μάδυτον, Ἀλωπεκόν-νησον...*

1. 33. Фрагментът е от четвърта (пета—?) книга на „Общи дела“. Сведенията на Ефор е съгласно традиционната представа след *Нег. IV 47*. За седемте устия вж. у *FGrHist II B 82*.

1. 34. Фрагментът е от четвърта (пета—?) книга на „Общи дела“ и принадлежи към периегезата на Мала Азия съгласно йонийската етногеографска литература (срв. *Нег. I 28*). Описаната територия включва именно йонийската представа за Мала Азия; на изток тя стига до линията Исос—Синопе (по *Нег. II 34,2*, *P.s. Skyl. 102* и по самия Ефор) или до линията Исос—Амисос (по *P.s. Skyl. p. 917—940*).

Изброяването на народностите изглежда най-пълно у Ефор, за когото те извън смесените са шестнадесет; от тях тринадесет са варварски. В списъка му не стоят кападоките и лидите, които споменава Псевдо-Скимнос в цитираното място (но пропуска витините, трояните и милините) и вероятно те са сред смесените.

Фрагментът допълва 1. 13, 1. 26 и 1. 28 с трако-малоазийската среда на халибите = хализони по коментара на Страбон към Омир. Етнонимът, изглежда, се измества към южното крайбрежие на Понта от „средноземieto“ на Мала Азия, след като е бил напълно грецизиран; именно при Понта го открива и локализира Ксенофонт за малката група рудари, които били подвластни на мариандините.

1. 35. Фрагментът е от четвърта (пета—?) книга на „Общи дела“. Изворот е йонийската полулегендарна устна традиция на етно-географски наблюдения с етиологичен характер. Проблемът е изцяло поднесен у *Фол. Проучвания V: IV3* като анализ на фр. 24 от Хеланик. Той остава открит в духа на констатацията при 1. 1.

1. 36. Фрагментът е от четвърта (пета—?) книга на „Общи дела“. Изворот е същият, какъвто е и при 1. 35. Дечев не поставя топонима в компендиума си, но е възможно да бъде предложен (прил. III).

1. 37. Фрагментът е от (до) петнадесета книга на „Общи дела“ и вероятно принадлежи към разказа за историята на Милет. Прекният извор сигурно е *Нег. VI 42*, защото, изглежда, че Ефор преутвърждава ролята на Хекатей за възникването и говори против разпуснатостта на милетчаните. Пословицата е възпроизведена у *Diod. X 25,2*.

Текстът възстановява картината на милетската колонизация в Понта в идеализиран (противопоставен на положението в началото на V в. пр.н.е.) вариант.

1. 38. Фрагментът е от (до) петнадесета книга на „Общи дела“, но сигурно образува общ текст с 1. 19. Изворът е като при 1. 35, а проблемът — като при 1. 36.

1. 39. Фрагментът е от (до) петнадесета книга на „Общи дела“. Изворът е най-вероятно Нег. VII 107. От своя страна Ефор (или негов епитом) е изворът на Diod. XI 60, 1—2. Срв. Thuc. I 98, 1.

Проблемът за Ейон е разгледан у Фол. Проучвания IV: I 8 с прил. III.

1. 40. Фрагментът е от дванадесета-тринадесета книга на „Общи дела“. Изворът е същият, както при 1. 5 и 1. 27. Добавката на Гутшмид е излишна понеже и без това текстът на Климент Александрийски е в противоречие с Тукидидовата хронология на завръщането на Хераклидите след Троянската война.

От връщането, т.е. установяването на дорите в Пелопонес, до началото на нахлуването на Александър Велики в Азия фрагментът посочва пет (шест) хронологии. Според извършените уточнения при анализа на Thuc. I 12, 3 движенията на беотите и на дорите започват в ± 1215 г. пр.н.е. и към ± 1195 г. пр.н.е. покоряването на Пелопонес е факт. Датировката съвпада с получената по археологически път горна граница на разпространение на културата Троя VII В 2; към същото време (по датировката на таласократните у Диодор в ± 1183 г. пр.н.е., което е едно и също) ще започне таласократията на траките, установена след пеласгите. Тези изчисления са направени при приет край на Троянската война в 1275 вместо в 1255 г. пр.н.е. (проблемът у Фол. Проучвания III към цитираното място от Тукидид). Тракийската таласократия ще продължи при това положение до към ± 1019 г. пр.н.е. (окончателните изводи у Фол. Проучвания V: I, IV 1).

От предложените във фрагмента пет (шест) хронологии, най-близка е тази на Тимей (Клитарх), която дава 820 години между завръщането на Хераклидите и архонтството на Евенет — ако от падането на Троя до завръщането на Хераклидите има 80 години, край на обсадата ще бъде в 1235, а при 120 — в 1255, което е и край на десетгодишната обсада по Блеген.

1. 41. Фрагментът е от неизвестно място на „Общи дела“. Изворът е сигурно йонийско-атическата версия за кампанията на Деркилид (вж. погоре 1. 21).

Градът в Тракия е посочен у Detschew 359, но фрагментът на Ефор възстановява друг хорион в Мизия с наименование Πάσσαυδα. Той може да бъде предложен като топоним от тракийско-малоазийската етнокултурна среда (прил. III).

ΦΡΑΓΜΕΝΤΙΤΕ НА ΕΦΟΡ — СТАРОГРЪЦКИ ТЕКСТ

(Редът, номерацията и правописът са по FGr. Hist. II A, 70)

1.

10 (S. 45): HARPOKR. S.: Κεβρήνα ... πόλις ἐστὶ τῆς Τρωάδος Κεβρήν*, Κυμαίων ἀποικία, ὡς φησιν Ἐφορος ἐν α.

*Κεβρήνα-Κεβρήν DINDORF
*κέβρηνα-κέβρην HARP.

2.

24 (S. 49—50): STEPH. BYZ. S. (34, 19—35, 1): Ἀθῆναι ... Ὡς Εὐβοίας, Διάντος κτίσμα, ὡς Ἐφορος γ: „Ἄβαντος δὲ γίνονται παῖδες Ἀλκων καὶ Δίας* καὶ Ἀρέθουσα, ὣν ὁ μὲν Δίας κτίσας πόλιν οὕτως ἀπὸ τῆς πατρίδος ὠνόμασεν“. ὁ πολίτης Ἀθηναῖος καὶ Ἀθηναϊκός. (ταῦ)τας** δ' Ἀθήνας καὶ Διάδας λέγεσθαι.***

*Δίας om. **ταύτας JACOBY ταύτας
τάς VALCKENAER τάς STEPH.*** λεγεσ-
θαι (Αἰσχύλος μαρτυρεῖ) VALCKENAER.

3.

25 (S. 50): STEPH. BYZ. S. (410, 25): Λάμψος μοῖρα τῆς Κλαζομενίων χώρας, ἀπὸ Λάμψου παιδὸς † Κυδρίδου*, ὡς Ἐφορος γ.

*κυδρίδου R καδρίδου V καδίδρου P
Κοδρίδου MEI Κυδρήλου SCHWARTZ

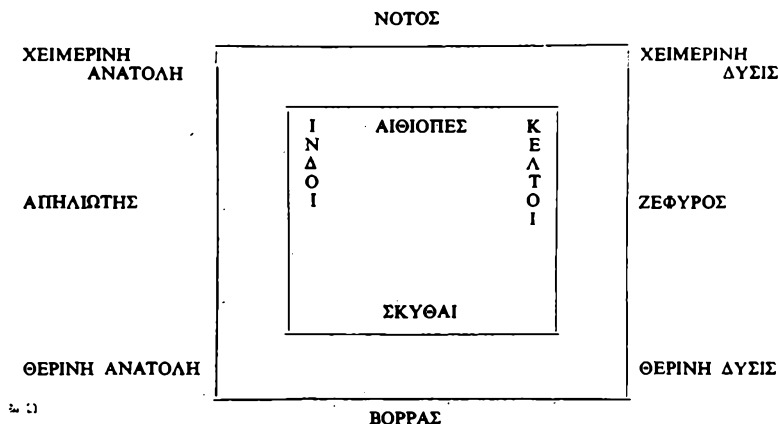
4.

30 A—C (S. 50—52):

30 A: STRABON I, 2, 28: μνηύει δὲ καὶ Ἐφορος τὴν παλαιὰν περὶ τῆς Αἰθιοπίας δόξαν, ὡς φησιν ἐν τῷ περὶ τῆς Εὐρώπης, λόγῳ, τῶν περὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν τόπων εἰς τέσσαρα μέρη διηρημένων, τὸ πρὸς τὸν ἀπηνλιώτην Ἰνδοὺς ἔχειν, πρὸς νότον δὲ Αἰθιοπας, πρὸς δύσιν δὲ Κελτούς, πρὸς δὲ βορρᾶν ἄνεμον Σκυθας. προστίθῃσι δ', ὅτι μείζων ἡ Αἰθιοπία καὶ ἡ Σκυθία: „δοκεῖ γάρ“ φησὶν „τὸ τῶν Αἰθιοπῶν ἔθνος παρατείνειν ἀπ' ἀνατολῶν χειμερινῶν μέχρι δυσμῶν (χειμερινῶν)· ἡ Σκυθία δ' ἀντικεῖται τούτῳ“.

30 B: KOSMAS JNDIKOPL. TOPOGR. CHRIST. II p. 148 (MIGNE PATROL. GR. 88, 117): Ἐφώρου ἐκ τῆς δ' αὐτοῦ Ἱστορίας. „τὸν μὲν γὰρ ἀπηνλιώτην καὶ τὸν ἐγγὺς ἀνατολῶν τόπον Ἰνδοὶ κατοικοῦσιν· τὸν δὲ πρὸς νότον καὶ μεσημβριαν Ἀ' ἰθίοπες νέμονται· τὸν δὲ ἀπὸ ζεφύρου καὶ δυσμῶν Κελτοὶ κατέχουσιν· τὸν δὲ κατὰ βορρᾶν καὶ τοὺς ἄρκτους Σκυθαὶ κατοικοῦσιν. ἔστιν μὲν οὖν

οὐκ ἴσον ἕκαστον τούτων τῶν μερῶν, ἀλλὰ τὸ μὲν τῶν Σκυθῶν καὶ τῶν Αἰθιοπῶν μείζον, τὸ δὲ τῶν Ἰνδῶν καὶ τῶν Κελτῶν ἔλαττον. καὶ παραπλήσιον ἑκατέρων ἀλλήλοις ἔχει τοῦ τόπου τὸ μέγεθος· οἱ μὲν γάρ (Ἰνδοί) εἰσι μεταξὺ θερινῶν καὶ χειμερινῶν ἀνατολῶν· Κελτοὶ δὲ τὴν ἀπὸ θερινῶν μέχρι χειμερινῶν δυσμῶν χώραν κατέχουσιν· καὶ τοῦτο μὲν ἴσον ἐστὶν ἑκείνῳ τῷ διαστήματι καὶ μάλιστα τὰς ἀντικείμενον. ἡ δὲ τῶν Σκυθῶν κατοίκησις τοῦ μὲν ἡλίου τῆς περιφορᾶς τὸν διαλεπόντα κατέχει τόπον· ἀντίκειται δὲ πρὸς τὸ τῶν Αἰθιοπῶν ἔθνος, ὃ δοκεῖ παρατείνειν ἀπὸ ἀνατολῶν χειμερινῶν μέχρι δυσμῶν τῶν βραχυτάτων. „οὗτος ὁ Ἐφορος παλαιός ἐστι συγγραφεὺς, φιλόσοφος καὶ ἱστοριογράφος.

ἀκριβῶς ὁ Ἐφορος καὶ λόγῳ καὶ τῇ καταγραφῇ ... διηγέται τὴν θέσιν τῆς γῆς καὶ τῶν ἀστρῶν τὴν περιφορὰν.

30 C: [SKYMN.] ORB. DESCR. 167—182: ἔπειτα (HINTER TARTES-SOS) χώρα Κελτική καλουμένη (μέχρι τῆς θαλάττης τῆς κατὰ Σαρδῶ κειμένης, ὑπερμείστον ἐστὶ πρὸς δυσμαῖς ἔθνος. / τὴν μὲν γὰρ ἐντὸς ἀνατολῶν πᾶσαν σχεδὸν / οἰκοῦσιν Ἰνδοί, τὴν δὲ πρὸς μεσημβρίαν/ Αἰθιοπες ἐγγὺς κείμενοι νότου πνοῆς/ τὸν ἀπὸ Ζεφύρου Κελτοὶ δὲ μέχρι δυσμῶν τόπον/ θερινῶν ἔχουσιν, τὸν δὲ πρὸς βορρᾶν Σκύθαι. / Ἰνδοὶ μὲν οὖν μεταξύ θερινῶν ἀνατολῶν / καὶ χειμερινῶν οἰκοῦσιν· Κελτοὶ δ' ἀνάπαινον / ὑπ' ἰσημερινῆς (θερινῆς) τε δύσεως, ὡς λόγος. / τὰ μὲν οὖν ἔθνη τὰ τέσσαρ' ἐστὶ τοῖς ὄχλοις / τοῖς πληθεσίν τε τῶν κατοικοῦντων ἴσα / ἡ δὲ Αἰθιοπῶν πλεον' ἐστὶ χώραν καὶ Σκυθῶν / ἑρημίαν (δ') ἔχουσα πλείστην διὰ τὸ καὶ / τὰ μὲν ἔμπυρ' εἶναι μᾶλλον αὐτῶν, τὰ δ' ἔνυγρ.

5.

34 (S. 53): THEON. PROGYMN. 2p. 95, 27SP: (VORAUFGESHT F 31 A) οἱ δὲ περὶ τὴν πάλαι μὲν Φλάγραν, νῦν δὲ Παλλήνην ὀνομαζομένην κατοικοῦντες ἦσαν ἀνθρώποι ὅμοιοι ἱερόσυλοι καὶ ἀνθρωποφάγοι, οἱ καλούμενοι Γίγαντες, οὓς Ἡρακλῆς λέγεται χειρώσασθαι τὴν Τροίαν ἑλῶν καὶ διὰ τὸ κρατῆσαι τοὺς περὶ τὸν Ἡρακλέα ὀλίγους ὄντας τῶν Γιγάντων πολλῶν ὄντων καὶ ἀσεβῶν θεῶν ἔργον ἀπασιν ἐδόκει γεγενῆσθαι τὸ περὶ τὴν μάχην.

35 (S. 53): HARPOKR. S.: Τρωάνη ... πόλις ἐν Θράϊκῃ, ὡς Ἐφορος ἐν δ' ἱστορεῖ.

36 (S. 54): HARPOKR. S.: Οἰσύμη ... πόλις ἐστὶ τῆς Θράϊκῃς, καθά φασιν ἄλλοι τὲ καὶ Ἐφορος ἐν δ'.

37 (S. 54): HARPOKR. S.: Δάτος· πόλις ἐστὶ Θράϊκῃς σφόδρα εὐδαίμων. ἀπὸ ταύτης γοῦν ἐλέγετό τις καὶ παροιμία 'Δάτος ἀγαθών'. δεδηλώκασιν δὲ περὶ τε αὐτῆς καὶ τῆς παρακειμένης χώρας ὅτε μὲν 'τὸ Δάτον' οὐδετέρως λέγοντες, ὅτε δὲ 'τὴν Δάτον' θηλυκῶς, ὡς αἰεὶ Ἐφορος ἐν τῇ δ' ἀπαξ δ' ἀρσενικῶς 'τὸν Δάτον' Ἐθεόπομπος γ' Φιλιππικῶν (115 F 43). μετωνομάσθη μέντοι ἡ πόλις τῶν Δατηνῶν (Φιλίπποι), Φιλίππου τοῦ Μακεδόνων βασιλέως κρατήσαντος αὐτῆς, ὡς Ἐφορός τὲ φησὶ καὶ Φιλόχορος ἐν τῇ ε' (III).

38 (S. 54): HARPOKR. S.: Μαρώνεια ... ἔστι μέντοι καὶ πόλις ἐν Θράϊκῃ Μαρώνεια, ἣν φασιν εἶναι τὴν ὑφ' Ὀμήρου Ἰσμαρον καλουμένην· μνημονεύει δὲ αὐτῆς Δημοσθένης (50, 20)... καὶ Ἐφορος ἐν τῇ δ'.

39 (S. 54): HARPOKR. S.: Αἰνίους ... Αἰνός πόλις τῆς Θράϊκῃς· Ὅμηρος (Δ 520) 'ὅς ἄρ Αἰνόθεν εἰληλούθει'. Ἐφορος δ' ἐν τῇ δ' περὶ Θραικίων πολισμάτων λέγων φησὶν 'ἐχομένη δὲ τούτων Αἰνός πόλις, ἣν Ἑλληνες τὰ πρῶτα Ἀλωπεκοννήσιοι κατώικισαν, ὕστερον δ' ἐκ Μιτυλήνης ἐπηγάγοντο καὶ Κύμης ἐποίκους."

40 (S. 54): HARPOKR. S.: Κριθῶτην... Κριθῶτη μία πόλις τῶν ἐν Χερρονήσῳ, καθά φησιν Ἑλλάνικος ἐν ᾧ Τρωικῶν (4 F 27). Ἐφορος δ' ἐν τῇ δ' φησὶν αὐτὴν κατοικισθῆναι ὑπὸ Ἀθηναίων τῶν μετὰ Μιλτιάδου ἐκεῖ παραγενομένων.

42 (S. 54—55) STRABON VII 3,9: "Ἐφορος δ' ἐν τῇ τετάρτῃ μὲν τῆς ἱστορίας, Εὐρώπῃ δ' ἐπιγραφομένῃ βίβλῳ, περιοδεύσας τὴν Εὐρώπην μέχρι Σκυθῶν (S. F 158) ἐπὶ τέλει φησὶν εἶναι τῶν τε ἄλλων Σκυθῶν καὶ τῶν Σαυροματῶν τοὺς βίους ἀνομοίους· τοὺς μὲν γὰρ εἶναι χαλεπούς, ὥστε καὶ ἀνθρωποφαγεῖν, τοὺς δὲ καὶ τῶν ἄλλων ζώων ἀπέχεσθαι. "οἱ μὲν οὖν ἄλλοι "φησὶ" τὰ περὶ τῆς ὁμότητος αὐτῶν λέγουσιν, εἰδότες τὸ δεινὸν [δὲ] καὶ τὸ θαυμαστὸν ἐκπληκτικὸν δ'·" δεῖν δὲ τὰναντία καὶ λέγειν καὶ παραδείγματα ποιεῖσθαι· καὶ αὐτὸς οὖν περὶ τῶν δικαιοτάτοις ἦθεσι χρωμένων ποιήσασθαι τοὺς λόγους. εἶναι γάρ τινας τῶν Νομάδων Σκυθῶν γάλακτι τρεφο-

μένους ἱππῶν, τῇ (δὲ) δικαιοσύνῃ πάντων διαφέρειν. μεμνησθαι δ' αὐτῶν τοὺς ποιητάς· Ὅμηρον (IL. N I FF.) μὲν Ἰλακοφάγων Ἀβίων τε, δικαιοτάτων ἀνθρώπων· φήσαντα τὴν γῆν καθορᾶν τὸν (Δία· τὸν) δὲ Ἡσίοδον ἐν τῇ καλουμένῃ Γῆς Περίδῳ (F 54 R³) τὸν Φινέα ὑπὸ τῶν Ἀρπυιῶν ἄγεσθαι Ἰλακοφάγων εἰς γαίαν, ἀπῆναι οἰκὶ ἐχόντων· εἰτ' αἰτιολογεῖ, διότι ταῖς διαίταις εὐτελεῖς ὄντες καὶ οὐ χρηματισταὶ πρὸς τε ἀλλήλους εὐνομοῦνται, κοινὰ πάντα ἔχοντες τὰ ἄλλα καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τέκνα καὶ τὴν ὅλην συγγένειαν, πρὸς τε τοὺς ἐκτὸς ἄμαχοί εἰσι καὶ ἀνίκητοι, οὐδὲν ἔχοντες ὑπὲρ οὐ δουλεύουσι. καλεῖ δὲ καὶ Χοιρίλον (F 3 KI) εἰπόντα ἐν τῇ διαβάσει τῆς σχεδίας, ἣν ἔξευε Δαρεῖος· ἡμιλονόμοι τε Σάκαι, γενεᾷ Σκύθαι, αὐτὰρ ἔναιον Ἀσίδα πυρόφορον· νομάδων γε μὲν ἦσαν ἄποικοι ἀνθρώπων νομίμων· καὶ τὸν Ἀναχάρσιν δὲ σοφὸν καλῶν ὁ Ἐφορος (F 158; 182) τοῦτου τοῦ γένους φησὶν εἶναι, νομισθῆναι δὲ καὶ τῶν ἐπτά σοφῶν ἐπ' εὐτελείαι καὶ σωφροσύνῃ καὶ συνέσει· εὐρηματὰ τε αὐτοῦ λέγει τὰ τε ζώπυρα καὶ τὴν ἀμφίβολον ἄγκυραν καὶ τὸν κεραμικὸν τροχόν. ταῦτα δὲ λέγω, σαφῶς μὲν εἰδῶς ὅτι καὶ οὗτος αὐτὸς οὔτε (τά) ἀληθέστατα λέγει περὶ πάντων, καὶ διὰ καὶ τὸ τοῦ Ἀναχάρσιδος—πῶς γάρ ὁ τροχὸς εὐρημα αὐτοῦ, ὃν οἶδεν Ὅμηρος πρεσβύτερος ὢν (IL. Σ 600)· ὅς δ' ὅτε τις κερυμεύς τροχὸν ἄρμενον ἐν παλάμῃσι· καὶ τὰ ἐξῆς—ἀλλ' ἐκεῖνα διασημῆναι βουλόμενος, ὅτι κοινῇ τιτι φῆμῃ καὶ ὑπὸ τῶν παλαιῶν καὶ ὑπὸ τῶν ὕστερον πεπίστευσθαι συνέβαινε τῶν Νομάδων, τοὺς μάλιστα ἀπωικισμένους ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων γαλακτοφάγους τε εἶναι καὶ ἄβιους καὶ δικαιοτάτους, ἀλλ' οὐχ ὑπὸ Ὁμήρου πεπλάσθαι.

13.

43 (S. 55—56): STEPH. BYZ. S.: Τιβαρανία*· χώρα πρὸς τῷ Πόντῳ, πρόσκοικος Χάλυψι καὶ Μοσσυνοίοις**. τὸ ἐθνικὸν Τιβαρανοί*** καὶ Τιβαρηνοί, καὶ τὸ θηλυκὸν Τιβαρηνίς. Ἐφορος ἐν εἰρησίν ὅτι „Τιβαρηνοὶ καὶ τὸ παῖζειν καὶ τὸ γελαῖν εἰσιν ἐξηλωκότες καὶ μεγίστην εὐδαιμονίαν τοῦτο νομίζουσιν· ὁμοροὶ δετούτοις Χάλυβες καὶ τὸ τῶν Λευκοσούρων ἔθνος“.

τιβαρανία *VP τιβαρνία R Τιβαρηνία XYL (ANDER)
 **Μοσσυνοίοις EDD μοσσονοίοις STEPH.
 Τιβαρανοί*** MEI τιβαράνοι V-ῖνοι P -βάρνιοι R
 Τιβαράνιοι ALD Τιβαρήνιοι XYL

14.

44 (S. 56): A) SCHOL. APOLL. RHOD. II 845: ὅτι δὲ Βοιωτοὶ καὶ Μεγαρεῖς ἔκτισαν τὴν ἐν Πόντῳ Ἡράκλειαν καὶ Ἐφορος ἐν πέμπτῳ καὶ ἄλλοι ἱστοροῦσιν. B) -- II 351: τὴν δὲ Μαριανδυνῶν γῆν σὺν Γνησιόχῳ τῷ Μεγαρεῖ Βοιωτοὶ κατέσχον, ὡς Εὐφορίων* (F 90 SCHEIDW) ἱστορεῖ.

*Εὐφορίων: Ἐφορος MARX.

15.

45 (S. 56): STEPH. BYZ. S. (187, 13): Βρύλλιον· πόλις ἐν τῇ Προποντίδι. Ἐφορος δ' ἐν τῷ ἐ Κίον* αὐτὴν φησὶν εἶναι... Βρυλλίς ἡ χώρα, ἐν ἣι Δασκύλειόν ἐστι μικρὸν πολισμάτιον.

*Κίον MEI κεῖον STEPH.

46. (S. 56): STEPH. BYZ. S. (4, 4): "Αβαρνος· πόλις καὶ χώρα καὶ ἄκρα τῆς Παριανῆς ... Ἐκαταῖος (I F 220) ... Λαμψάκου ἄκρην εἶναι φησιν. Ἐφορος δ' ἐν τῇ ε λέγει κληθῆναι αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἐν Φωκ(α)ίδι Ἀβαρνίδος ὑπὸ Φωκ(α)έων τὴν Λάμψακον κτιζόντων.

52 (S. 56): STEPH. BYZ. S.: Χαλίσια*· πόλις Λιβύης. Ἐφορος ἐν τῷ ε' „ἀναχθέντι δ' ἀπὸ τούτων πόλις ὀνομαζομένη Χαλίσια***" ἐστὶ καὶ ἄλλη (I F 7) πρὸς τῷ Πόντῳ, μία τῶν Ἀμαζον(ίδ)ων***, ἧς οἱ οἰκῆτορες Χαλίσιοι.

*Χαλκία ? ***Ἐφορος — Χαλκίσιοι om P

***Ἀμαζονίδων SALMASIUS ἀμαζόνων STEPH.

60 A—B (S. 58):

A) SCHOL. APOLL. RHOD. II 965: Ἐφορος δὲ ἐν ἐννάτῳ φησὶ τὰς Ἀμαζόνας ὕβριζομένας ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν, ἐξεληθόντων αὐτῶν ἐπὶ τινα πόλεμον, τοὺς μὲν καταλειφθέντας ἀναιρεῖν, τοὺς δὲ ἀπὸ τῆς ξένης προσιόντας μὴ δεχέσθαι.

B) STEPH. BYZ. S.: Ἀμαζόνες· ἔθνος γυναικεῖον πρὸς τῷ Θερμῳδοντι, ὡς Ἐφορος*, ἃς νῦν Σαυροματίδας (F 160) καλοῦσιν. S.F 114.

*Ἐφορος XYL (ANDER) εὐφορος STEPH.

61 (S. 58): SCHOL. APOLL. RHOD. I 1037: περὶ τῆς μάχης καὶ Δηίλοχος (III) ἱστορεῖ. — περὶ δὲ τῆς τοῦ Κυζίκου ἀναιρέσεως καὶ τῆς ὅλης μάχης οὐ συμφωνεῖται. Ἐφορος μὲν γάρ φησι τοὺς Δολίονας Πελασγοὺς ὄντας καὶ ἐχθρῶδως διακειμένους πρὸς τοὺς τὴν Θεσσαλίαν καὶ Μαγνησίαν κατοικοῦντας διὰ τὸ ἀπελασθῆναι ὑπ' αὐτῶν ἐπιθέσθαι αὐτοῖς, γράφων ἐν τῇ ἐννάτῃ. ἠκολούθηκε δὲ Ἀπολλώνιος Δηιλόχῳ. Καλλισθένης (124 F 6) δὲ ἐν τῷ πρώτῳ τοῦ Περιπλου κατ' ἐχθραν φησὶ τοὺς οἰκοῦντας τὴν Κύσιον ἐπιθέσθαι νυκτὸς τοῖς Ἀργοναῦταις. S. F 184.

62 (S. 59): STEPH. BYZ. S.: Φάλαννα*· πόλις Περραιβίας** ... Ἐφορος Φάλαννον αὐτὴν καλεῖ ἐν τῷ θ'.

*φάλανα R **περαιβίας VP

71 (S. 63): ATHEN. XI 101 p. 500 C: ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Δερκυλλίδας ὁ Λακεδαιμόνιος Σίσυφος, ὡς φησιν Ἐφορος ἐν τῇ ὀκτωκαιδεκάτῃ λέγων οὕτως: „Λακεδαιμόνιοι ἀντὶ Θίμβρωνος* Δερκυλλίδαν ἐπεμψαν εἰς τὴν Ἀσίαν, ἀκούοντες ὅτι πάντα πράττειν εἰδῶσιν οἱ περὶ τὴν Ἀσίαν βάρβαροι μετὰ ἀπάτης καὶ δόλου. διόπερ Δερκυλλίδαν ἐπεμψαν ἥκιστα νομίζοντες, ἐξαπατηθῆσεσθαι.

ἦν γάρ οὐδέν ἐν τῷ τρόπῳ Λακωνικόν οὐδ' ἅπλουν ἔχων, ἀλλὰ πολὺ τὸ πανοῦργον καὶ τὸ θηριώδες, διὸ καὶ Σίσυφον** αὐτὸν οἱ Λακεδαιμόνιοι προσήγορευον."

*Θίμβρωνος (CF. ARISTOT. POL. VII 13, 11):
Θίβρων XENOPH. HELL. III 1,4, DIOD. XIV,
36, 1. **Σκύφον (σκύθον A) ATHEN.

22.

87 (S. 65): STEPH. BYZ. S. (190, 14): Βύμαζος· πόλις Πατιόνων. "Εφορος κζ.

23.

88 (S. 65): STEPH. BYZ. S. (296, 16): Ζηράνιοι. ἔθνος Θράκιος Θεόπομπος με (115F 214). καὶ Ζηρανία ἐπὶ τῆς χώρας· ἔφορος κς.

24.

92 (S. 65): STEPH. BYZ. S.: "Ιστρος· ... ὁ πόλις τῆς Ἰαπυγίας, ὡς "Εφορος κθ.

25.

113 (S. 70—71): STRABON V 2,4 (SCHOL. DION. PER. 348): τοὺς δὲ Πελασγούς, οἳ μὲν ἀρχαῖον τὸ φύλον κατὰ τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν ἐπεπόλασε καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς Αἰολεῦσι τοῖς κατὰ Θετταλίαν, ὁμολογοῦσιν ἅπαντες σχεδὸν τι νομίζειν δὲ φησιν "Εφορος το ἀνέκαθεν Ἀρκάδας ὄντας ἐλέσθαι στρατιωτικὸν βίον, εἰς δὲ τὴν αὐτὴν ἀγωγὴν προτρέποντας πολλοὺς ἅπασιν τοῦ ὀνόματος μεταδοῦναι. καὶ πολλὴν ἐπιφάνειαν κτήσασθαι καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησι καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις, παρ' ὅσους ποτὲ ἀφιγμένοι τετυχήκασι. καὶ γὰρ τῆς Κρήτης ἔποικοι γεγόνασιν, ὥς φησιν Ὅμηρος (OD. τ 175)· λέγει γοῦν Ὀδυσσεύς πρὸς Πηνελόπην· ἕλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη ἐν μὲν Ἀχαιοί, ἐν δ' Ἐτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες, Δωριεὺς τε τριχάϊκες ἰδοῖ τε Πελασγοί. καὶ τὸν Πελασγικὸν Ἀργος ἢ Θετταλία λέγεται, τὸ μεταξὺ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Πηνειοῦ καὶ τῶν Θερμοπυλῶν ἕως τῆς ὀρεινῆς τῆς κατὰ Πίνδον, διὰ τὸ ἐπάρξαι τῶν τόπων τοῦτων τοὺς Πελασγούς· τὸν τε Δία τὸν Δωδωναῖον (F 124) αὐτὸς ὁ ποιητὴς ὀνομάζει Πελασγικόν (IL. Π 233)· Ζεὺ δ' αὖ Δωδωναίῳ Πελασγικέ. πολλοὶ δὲ καὶ τὰ Ἑπειρωτικὰ ἔθνη Πελασγικά εἰρήκασιν, ὥς καὶ μέχρι δεῦρο ἐπαρξάντων Πελασγούς τε πολλοὺς καὶ τῶν ἡρώων ὄνομα καλέσαντες οἱ ὑστερον ἀπ' ἐκείνων πολλὰ τῶν ἐθνῶν ἐπώνυμα πεποιήκας. καὶ γὰρ τὴν Λέσβον Πελασγίαν εἰρήκασιν, καὶ τοῖς ἐν τῇ Τρωάδι Κίλιζιν Ὀμηρος εἰρηκε τοὺς ὀμόρους Πελασγούς (IL. B 840)· Ἰππόθοος δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμῶρων, τῶν οἱ Λάρισαν ἐριβώλακα ναιετάσκον. τῷ δ' Ἐφόρῳ τοῦ ἐξ Ἀρκαδίας εἶναι τὸ φύλον τοῦτο ἤρξεν Ἡσίοδος· φησὶ γάρ (F 44 RZ⁹)· υἱεῖς ἐξεγένοντο Λυκάονος ἀντιθέοιο, ὃν ποτε τίκτη Πελασγός. Αἰσχύλος δ' ἐκ τοῦ περὶ Μυκήνας Ἀργους φησὶν ἐν Ἰκετίσιν. ἢ Δαναῖσι (V. 250 FF.) τὸ γένος αὐτῶν. καὶ τὴν Πελοπόννησον δὲ Πελασγίαν φησὶν Ἐφορος κληθῆναι καὶ Εὐριπίδης δ' ἐν Ἀρχελάῳ (F 228 N⁹) φησὶν ὅτι Δαναός ... ἐλθὼν ἐς Ἀργος ὠκίς· Ἰνάχου πόλιν, Πελασιώτας δ' ὀνομασμένους τὸ πρὶν Δαναοὺς καλεῖσθαι νόμον ἔθηκ' ἂν Ἑλλάδα.

114 A—B (S. 71):

114 A): STRABON XII 3,21: οἱ μὲν μεταγράφουσιν (IL. B 856) Ἀλαζώνων*, οἱ δ' Ἀμαζώνων** ποιοῦντες, τὸ δ' ἐξ Ἀλύβης ἐξ Ἀλόφης (ἥ) ἐξ Ἀλόβης***, τοὺς μὲν Σκύθας, Ἀλιζώνας**** φάσκοντες ὑπὲρ τὸν Βορυσθῆνη (4 F 186), τοὺς δ' Ἀμαζώνας μεταξὺ Μυσίας καὶ Καρίας καὶ Λυδίας, καθάπερ Ἐφορος νομίζει, πλησίον Κύμης τῆς πατρίδος αὐτοῦ. καὶ τοῦτο μὲν ἔχεται τινὸς λόγου τυχὸν ἴσως· εἴη γάρ ἂν λέγων τὴν ὑπὸ τῶν Αἰολέων καὶ Ἰώνων οἰκισθεῖσαν ὕστερον, πρότερον δ' ὑπὸ Ἀμαζόνων· καὶ ἐπονύμους πόλεις τινὰς εἶναι φασί· καὶ γάρ Ἐφεσον καὶ Σμύρναν καὶ Κύμην καὶ Μύριναν.

114 B): STEP.H. BYZ. S.: Ἀλιζώνες· ἔθνος· Ὁμηρος (IL. B 856) ... Ἐφορος οἰκῆσαι φησι τοὺς Ἀλιζώνας τὴν παραλίαν τὴν μεταξὺ Μυσίας καὶ Καρίας καὶ Λυδίας κειμένην.

*Ἀλαζώνων HOLSTE ἀλιζώνων STRAB.

**Ἀμαζώνων POLITUS ἀμαζόνων STRAB.

***Ἀλόβης HOLSTE ἀλόφης STRAB.

****Ἀλιζώνας: HEROD. IV 17 CL. II Ἀλαζόνες
HEROD. CL. I Ἀλαζώνας HOLSTE

27.

119 (S. 74—76): STRABON IX 2,2: Ἐφορος δὲ καὶ ταύτῃ κρείττω τὴν Βοιωτίαν ἀποφαίνει τῶν ὁμόρων ἐθνῶν, καὶ ὅτι μόνῃ τριθάλαττός ἐστι καὶ λιμένων εὐπορεῖ πλειόνων, ἐπὶ μὲν τῷ Κρισσαίῳ κόλπῳ καὶ τῷ Κορινθιακῷ τὰ ἕκ τῆς Ἰταλίας καὶ Σικελίας καὶ Λιβύης δεχομένη, ἐπὶ δὲ τῶν πρὸς Εὐβοίαν μερῶν ἐφ' ἑκάτερα τοῦ Εὐρίπου σχιζομένης τῆς παραλίας. τῇ μὲν ἐπὶ τὴν Αὐλίδα καὶ τὴν Ταναγρικὴν, τῇ δ' ἐπὶ τὸν Σαλγανέα καὶ τὴν Ἀνθηδόνα, τῇ μὲν εἶναι συνεχῇ τὴν κατ' Αἴγυπτον καὶ Κύπρον καὶ τὰς νήσους θάλατταν, τῇ δὲ τὴν κατὰ Μακεδόνας καὶ τὴν Προποντίδα καὶ τὸν Ἑλλήσποντον. προστίθισι δὲ, ὅτι καὶ τὴν Εὐβοίαν τρόπον τινὰ μέρος αὐτῆς πεποιήκεν ὁ Εὐρίπος, οὕτω στενός ὢν καὶ γεφύραι συνεζευγμένος πρὸς αὐτὴν διπλέθρῳ (F 151). τὴν μὲν οὖν χώραν ἐπαινεῖ διὰ ταῦτα, καὶ φησι πρὸς ἡγεμονίαν εὐφυῶς ἔχειν· ἀγωγῇ δὲ καὶ παιδείᾳ μὴ χρησαμένους, ἐπεὶ μὴδὲ τοὺς αἰεὶ προισταμένους (προιδεῖν) αὐτῆς, εἰ καίποτε κατάρθωσαν, ἐπὶ μικρόν τὸν χρόνον συμμεῖναι, καθάπερ Ἐπαμεινώνδας ἔδειξε· τελευτήσαντος γάρ ἐκείνου τὴν ἡγεμονίαν ἀποβαλεῖν εὐθὺς τοὺς Θηβαίους, γευσασμένους αὐτῆς μόνον· αἴτιον δὲ εἶναι τὸ λόγων καὶ ὁμιλίας τῆς πρὸς ἀνθρώπους ὀλιγορῆσαι, μόνῃς δ' ἐπιμεληθῆναι τῆς κατὰ πόλεμον ἀρετῆς. ἔδει δὲ προσεῖναι· (3) ἡ δ' οὖν Βοιωτία πρότερον μὲν ὑπὸ βαρβάρων ὠικεῖτο Ἀόνων καὶ Τεμνίκων, ἕκ τοῦ Σουνίου πεπλανημένων, καὶ Λελέγων καὶ Ὑάντων. εἰτα Φοῖνικες ἔσχον οἱ μετὰ Κάδμου· (F 120), ὃς τὴν τε Καδμεῖαν ἐτείχισε καὶ τὴν ἀρχὴν τοῖς ἐκγόνοις ἀπέλιπεν. ἐκεῖνοι δὲ τὰς Θήβας τῇ Καδμεΐᾳ προσέκτισαν καὶ συνεφύλαξαν τὴν ἀρχήν, ἡγούμενοι τῶν πλείστων Βοιωτῶν ἕως τῆς τῶν Ἐπιγόνων στρατειᾶς· κατὰ δὲ τοὺς ὀλίγον χρόνον ἐκλιπόντες τὰς Θήβας (F 153) ἐπανήλθον πάλιν. ὥς δ' αὕτως ὑπο Θραικῶν καὶ Πελασγῶν ἐκπεσόντες ἐν Θετταλίᾳ συνεστήσαντο τὴν ἀρχὴν μετὰ Ἀρναίων ἐπὶ πολὺν χρόνον, ὥστε καὶ Βοιωτοὺς κληθῆναι πάντας. εἰτ' ἀνέστρεψαν εἰς τὴν οἰκίαν ἤδη τοῦ Αἰολικοῦ στόλου παρεσκευασμένον περὶ Αὐλίδας τῆς Βοιωτίας, ὃν ἔστελλον εἰς τὴν Ἀσίαν οἱ Ὀρέστου παῖδες, προσθέντες δὲ τῇ Βοιωτίᾳ τὴν Ὀρχομενίαν—οὗ γάρ ἦσαν κοινῇ πρότερον, οὐδ' „Ὁμηρος μετὰ Βοιωτῶν αὐτοὺς κατέλεξεν, ἀλλ' ἰδίαι Μινώας προσαγορεύσας (IL B 511)—μετ' ἐκείνων ἐξέβαλον τοὺς μὲν Πελασγοὺς εἰς Ἀθήνας, ἀφ' ὧν ἐκλήθη μέρος τι τῆς πόλεως Πελασγικόν—ὠίκησαν

δὲ ὑπὸ τῷ Ὑμητῶϊ-, τοὺς δὲ Θραικὰς ἐπὶ τὸν Παρασσόν*. „Ὑάντες δὲ τῆς Φωκίδος „Ὑαν πόλιν ὠκισαν. (4) φησὶ δ' Ἐφορος τοὺς μὲν Θραικὰς ποιησάμενους σπονδὰς** πρὸς τοὺς Βοιωτοὺς ἐπιθέσθαι νύκτωρ στρατοπεδεύουσιν ὀλιγωρότερον ὥς εἰρήνης γεγονίας διακρουσάμενων δ' αὐτοὺς αἰτιωμένων τε ἅμα. ὅτι τὰς σπονδὰς παρέβαινον, μὴ παραβῆναι φάσκειν ἐκείνους· συνθέσθαι γὰρ ἡμέρας, νύκτωρ δ' ἐπιθέσθαι. ἀφ' οὗ δὴ*** καὶ τὴν παροιμίαν εἰρήσθαι Ὑραικία παρεύρεσις'. τοὺς δὲ Πελασγοὺς' μένοντος ἐτι τοῦ πολέμου χρηστηριασομένων**** ἀπελθεῖν εἰς Δωδώνην, ἀπελθεῖν δὲ καὶ τοὺς Βοιωτοὺς. τὸν μὲν οὖν τοῖς Πελασγοῖς δοθέντα χρησμόν ἔφη μὴ ἔχειν εἰπεῖν, τοῖς δὲ Βοιωτοῖς ἀνελεῖν τὴν προφήτιν, ἀσεβήσαντας εὖ πράξειν. τοὺς δὲ θεωροὺς ὑπονοήσαντας χαριζομένην τοῖς Πελασγοῖς τὴν προφήτιν κατὰ τὸ συγγενές, ἐπειδὴ καὶ τὸ ἱερὸν Πελασγικὸν ἐξ ἀρχῆς ὑπῆρξεν (F 142), οὕτως ἀνελεῖν, ἀρπάσαντας τὴν ἀνθρωπὸν εἰς πυρὸν ἐμβαλεῖν, ἐνθυμηθέντας εἴτε κακουργήσας εἴτε μὴ πρὸς ἀμφοτέρα ὀρθῶς ἔχειν, εἰ μὲν παρεχρηστηρίασε κολασθείσης αὐτῆς, εἰ δ' οὐδὲν ἐκακούργησε τὸ προσταχθέν αὐτῶν πρᾶσάντων. τοὺς δὲ περὶ τὸ ἱερὸν τὸ μὲν ἀκρίτους κτείνειν τοὺς πράξαντας, καὶ ταῦτ' ἐν ἱερῷ, μὴ δοκιμάσαι, καθιστάναι δ' εἰς κρίσιν, καλεῖν δ' ἐπὶ τὰς ἱερείας· ταύτας δ' εἶναι τὰς προφήτιδας, αἱ λοιπαὶ τριῶν οὐσῶν περιῆσαν. λεγόντων δ', ὥς οὐδαμοῦ νόμος εἴη δικάζειν γυναῖκας, προσελέσθαι καὶ ἄνδρας ἴσους ταῖς γυναῖξιν τὸν ἀριθμὸν. τοὺς μὲν οὖν ἄνδρας ἀπογνῶναι, τὰς δὲ γυναῖκας καταγνῶναι, ἴσων. δὲ τῶν ψήφων γενομένων τὰς ἀπολυοὺς νικῆσαι· ἕκ δὲ τῶτων Βοιωτοῖς μόνους ἄνδρας προθεσπίζειν ἐν Δωδώνῃ. τὰς μέντοι προφήτιδας ἐξηγουμένας τὸ μαντεῖον εἰπεῖν, ὅτι προστάτοι ὁ θεὸς τοῖς Βοιωτοῖς, τοὺς παρ' αὐτοῖς τρίποδας † συλλέγοντάς εἰς Δωδώνην πέμπειν κατ' ἔτος. καὶ δὴ καὶ ποιεῖν τοῦτο· αἰεὶ γὰρ τινα τῶν ἀνακειμένων τριποδῶν καθαιροῦντας καὶ κατακαλύπτοντας ἱματίους ὥς ἂν λάθρα τριποδοφορεῖν εἰς Δωδώνην. (5) μετὰ δὲ ταῦτα τὴν Αἰολικὴν ἀποικίαν συνέκραξαν τοῖς περὶ Πενθίλον πλείστους ἐξ ἑαυτῶν συμπέμψαντες, ὥστε καὶ Βοιωτικὴν προσγορευθῆναι. ὕστερον δὲ χρόνοις πολλοῖς ὁ Περσικὸς πόλεμος περὶ Πλαταιὰς γενόμενος διελυμήνατο τὴν χώραν. εἰτ' ἀνέλαβον σπᾶς πάλιν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀρχῆς ἀμφισβητήσαι Θηβαίους δυσὶ μάχαις κρατήσαντας Λακεδαιμονίους. Ἐπαμεινώνδα δὲ πεσόντος ἐν τῇ μάχῃ, ταύτης μὲν τῆς ἐλπίδος διεσφάλησαν (p. 75,7), ὑπὲρ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἐπολέμησαν πρὸς Φωκέας τοὺς τὸ ἱερὸν συλῆσαντας τὸ κοινόν.

*ὑπὸ τ. Παρνασσὸν B** σπονδὰς πενθημέρους ZENOB ***ἀφ' οὗ δὴ: ἀφ' ὧν V
****χρηστηριασομένων ο-σαμένων AB χρηστηρίας V

28.

126 (S. 79): STEPH. BYZ. S. (162, 17): Βέννα*. μία φυλὴ τῶν ἐν Ἐφέσῳ ε, ἧς οἱ φυλῆται Βενναῖοι,** ὥς Ἐφορος. ὅτι Ἀνδρόκλος ὁ κτίσας Ἐφεσον· ὁδὸς Πριηνεῦσι βοηθήσας ἐτελεύτησε καὶ οἱ πολλοὶ Ἐφέσιοι σὺν αὐτῷ. οἱ οὖν καταλεφθέντες Ἐφέσιοι ἐστάσισαν κατὰ τῶν Ἀνδρόκλου παίδων, καὶ βοηθείαν ἔχον πρὸς αὐτοὺς ἐκ Τέω καὶ Καρήνης ἀποίκους ἔλαβον, ἀφ' ὧν ἐν Ἐφέσῳ δύο φυλαὶ τῶν ἐκ ἐπωνυμίας ἔχουσιν· οἱ μὲν γὰρ ἐν Βέννῃ*** Βενναῖοι****, οἱ δ' ἐν Εὐωνόμῳ τῆς Ἀττικῆς Εὐώνυμοι. οὓς δ' ἐξ ἀρχῆς ἐν Ἐφέσῳ κατέλαβον Ἐφεσίους φασί, τοὺς δ' ὕστερον ἐπῆλυδας Τηίους καὶ Καρηνεῖους ἀποκαλοῦσι.'

*Βέννα· μία XYLANDER **Βενναῖοι MEI βέννιοι STEPH ***ἐκ Βέννης GUHL
****Βενναῖοι MEI βέννιοι RP om V

140 (S. 83): STRAB. VI I, 12: ὠίκουν δὲ Ἰάπυγες τὸν Κρότωνα πρότερον, ὥς Ἐφορός φησιν.

30.

142 (S. 83): STRAB. VII 7, 10: ἔστι δ', ὥς φησιν Ἐφορος, Πελασγῶν ἱδρυμα (SC. τὸ μαντεῖον τὸ ἐν Δωδώνῃ).

31.

154 (S. 90): STEPH. BYZ. S. (5, 14): Ἀβδηρα Ἐφορος καὶ τὴν πόλιν Ἀβδηρόν φησιν, (ὁμωνύμως τῷ Ἀβδήρῳ*), ἀφ' οὗ τὰ Ἀβδηρα**. ὁ πολίτης Ἀβδηρίτης. καὶ γὰρ τοῦ Διολκος τὸ Διολκίτης καὶ τοῦ Ὀξύρυγχος τὸ Ὀξύρυγχίτης· καὶ ἀπὸ τῶν εἰς αὐτὴν οὐδετέρων εὐρίσκειται, ὥς Γάβαλα Γαβαλίτης.

*(ὁμωνύμως τ. Ἀ.) JAC** [ἀφ' — Ἀβδηρα]
MEI

32.

155 (S. 90): STEPH. BYZ. S. (563, 1): Σηστός (EUSTATH. DION. 513): πόλις πρὸς τῇ Προποντίδι. λέγεται δὲ ἀρσενικῶς παρὰ Ἐφόρῳ· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐν τῇ Σηστῷ φασιν.

33.

157 (S. 90): STRABON VII 3, 15: ἐπτάστομος γὰρ ἔστιν Ἐφορος δὲ πεντάστομον εἶρηκε τὸν Ἴστρον.

34.

162 (S. 92): STRABON XIV 5, 23: φήσαντος δὲ τοῦ Ἐφόρου, διότι τὴν χερρόνησον κατοικεῖ ταύτην (WESTLICH DER LINIE ISSOS-SINOPE) ἑκακίδεκα γένη—τρία μὲν Ἑλληνικά, τὰ δὲ λοιπὰ βάρβαρα χωρὶς τῶν μιγάδων· ἐπὶ θαλάττῃ μὲν Κίλικες καὶ Πάμφυλοι καὶ Λύκιοι καὶ Βιθυνοὶ καὶ Παφλαγόνες καὶ Μαριανδυνοὶ καὶ Τρῶες καὶ Κᾶρες· Πισίδαι δὲ καὶ Μυσοὶ καὶ Χάλυβες καὶ Φρύγες καὶ Μιλούαι ἐν τῇ μεσογαίᾳ — διαιτῶν ταῦτα ὁ Ἀπολλόδωρος (244 F 170) ἑπτακαίδεκατόν φησιν εἶναι τὸ τῶν Γαλατῶν ... τῶν δ' εἰρημένων τὰ μὲν Ἑλληνικά μὴ πῶς κατὰ τὰ Τρωικά κατοικίσθαι, τὰ δὲ βάρβαρα πολλὴν ἔχειν σύγχυσιν διὰ τὸν χρόνον ... (24) φαίνεται δὲ οὔτε τοῦ Ἐφόρου τὴν ἀπόφασιν διαιτῶν ἱκανῶς τὰ τὲ τοῦ ποιητοῦ ταραττῶν καὶ καταψευδόμενος. Ἐφόρου τε γὰρ τοῦτο πρῶτον ἀπαιτεῖν ἔχρην, τί δὴ τοὺς Χάλυβας τίθησιν ἐντὸς τῆς χερρόνησου τοσοῦτον ἀφεστῶτας καὶ Σινώπης καὶ Ἀμισοῦ πρὸς ἑω; ... ὥστ' εἰ τοὺς Χάλυβας τῆς χερρόνησου θετέον μέρος, πολὺ μᾶλλον τοὺς Κατάονας καὶ Καππάδοκας ἀμφοτέρους καὶ Λυκάονας δὲ, οὓς καὶ αὐτοὺς παρήκε. διὰ τί δ' ἐν τοῖς μεσογαίοις ἔταξε τοὺς Χάλυβας, οὓς ὁ ποιητὴς Ἀλιζῶνας* ἐκάλεσεν ... ἀμεινον γὰρ ἦν διελεῖν καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ τῇ θαλάττῃ φάναι, τοὺς δὲ ἐν τῇ μεσογαίᾳ, ὅπερ καὶ ἐπὶ τῆς Καππαδοκίας ποιητέον καὶ τῆς Κιλικίας. ὁ δὲ τὴν μὲν οὐδ' ὠνόμακε, τοὺς Κίλικας δὲ τοὺς ἐπὶ τῇ θαλάττῃ μόνον εἶρηκεν. οἱ οὖν ἐπ' Ἀντιπάρῳ τῷ Δερβήϊτῃ καὶ οἱ Ὀμοναδεῖς καὶ ἄλλοι πλείους οἱ συνάπτοντες τοῖς Πισίδαϊς οἱ οὐκ ἴσασι θάλατταν ἄνδρες, οὐδὲ θ' ἄλεσσι μεμιγ-

μένον εἶδαι ἔδουσι (OD· λ 122), τίνα λάβωσι τάξιν; ἀλλ' οὐδὲ Λυδοὺς οὐδὲ Μήιονας εἶρηκεν... (25) τίνες δ'εἰσιν οἱ μιγάδες; (26) πῶς δὲ τρία γένη τῶν Ἑλλήνων...; εἰ γάρ, ὅτι τὸ παλαιόν οἱ αὐτοὶ ἦσαν Ἴωνες καὶ Ἀθηναῖοι, λεγέσθωσαν καὶ οἱ Ἀωριεῖς καὶ οἱ Ἀιολεῖς οἱ αὐτοί, ὥστε δύο ἔθνη γίνονται ἂν· εἰ δὲ διαιρετέον κατὰ τὰ ὕστερα ἔθνη, καθάπερ καὶ τὰς διαλέκτους, τέτταρα ἂν εἴη καὶ τὰ ἔθνη... οἰκοῦσι δὲ τὴν χερρόνησον ταύτην, καὶ μάλιστα κατὰ τὸν τοῦ Ἐφόρου διορισμόν, οὐκ Ἴωνες μόνον, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναῖοι...

*άλιζώνους CEF

35.

164 (S. 93): STEPH. BYZ. S. (119, 3): Ἀρίσβη· πόλις τῆς Τρωάδος, Μιτυληναίων ἀποικος, ἧς οἰκιστὰι Σκαμάνδριος καὶ Ἀσκάnios υἱὸς Ἀίνειου... ἔστιν ἑτέρα ἐν Λέσβῳ, ἀπὸ Ἀρίσβης τῆς Μάκαρος θυγατρὸς. Ἐφορος δὲ Μέροπος αὐτὴν γενεαλογεῖ, καὶ πρώτην Ἀλεξάνδρῳ τῷ Πριάμου γαμηθῆναι.

36.

166 (S. 93): STEPH. BYZ. S. Ἀναία· ... ἔστι δὲ Καρίας ἀντικρὺ Σάμοιο* κέκληται ἀπὸ Ἀναίας Ἀμαζόνος ἐκεῖ ταφείσης, ὡς Ἐφορος.

*Σάμοιο: σώμου P

37.

183 (S. 95): ATHEN. XII 26 p. 523 E: Μιλήσιοι δ'ἔως μὲν οὐκ ἐτρύφων, ἐνίκων, Σκύθας, ὥς φησιν Ἐφορος, καὶ τὰς τε ἐφ' Ἑλλησπόντῳ πόλεις ἐκτίσαν καὶ τὸν Εὐξείνῳ Πόντον κατώικισαν πόλεσι λαμπραῖς, καὶ πάντες ὑπὸ* τὴν Μίλητον, ἔθειον, ὥς ὑπήχθησαν ἡδονῇ καὶ τρυφῇ, κατερρῦη τὸ τῆς πόλεως ἀνδρεῖον, φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης (III), καὶ παροιμία τις ἐγεννήθη ἐπ' αὐτῶν ἵνα ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι'.

*ὕπὸ E ἐπὶ A

38.

184 (S. 95): SCHOL. APOLL. RHOD. I 974: Κλείτη δὲ θυγάτηρ Μέροπος Περκασίου τὸ γένος, μάντεως, ἦν Κυζίκιος ἐξημεν, ὡς ἱστορεῖ Δημόχορος (III) καὶ Ἐφορος. S. F 61.

39.

191 (S. 96—97): PAP. OXYRH. XIII 1610:

FRG. 6: εἰρη [μεν...δθεν] | παρεξ[έβ]ημεν Ἀ[θη] | ναῖοι [δ]ε Κ[ι]μωνος | τοῦ Μιλτιάδου στρα[τηγοῦ]ντος ἐκπλεύσαντες ἐκ Βυζαντίου μετὰ τῶν συμμάχων [Ἡ]ῶνα τὴν ἐπὶ Στρυμόνι Περσῶν ἐχόν [τω]ν εἰλον καὶ [Σκυρο]ν, ἦν νῆσ[ο]ν*

*τὴν νῆσον ?

223 (S. 107): CLEM. ALEX. STROM. I 139, 3: ἀπὸ Τροίας ἀλώσεως ἐπὶ τὴν Ἡρακλειδῶν κάθοδον ἔτη ἑκατὸν εἴκοσι ἢ [ἑκατὸν]* ὀγδοήκοντα. (4) ἀπὸ τούτου ἐπὶ Εὐαίνετον ἄρχοντα (335/4), ἐφ' οὗ φασιν Ἀλέξανδρον εἰς τὴν Ἀσίαν διαβῆναι, ὡς μὲν Φαλίας (III) ἔτη ἑπτακόσια δεκαπέντε· ὡς δὲ Ἐφορος ἑπτακοσία τριάκοντα πέντε· ὡς δὲ Τίμαιος (III) καὶ Κλείταρχος (137 F 7) ὀκτακόσια εἴκοσι· ὡς δὲ Ἐρατοσθένης (241 F 1) ἑπτακόσια ἑβδομήκοντα [τέσσαρα]** ὡς δὲ Δοῦρις (76 F 41) ἀπὸ Τροίας ἀλώσεως ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρου εἰς Ἀσίαν διάβασιν ἔτη χίλια.

*[ἑκατὸν] V. GUTSCHMID **[τέσσαρα] C MUELLER

41.

235 (S. 109): STEPH. BYZ. S. (509. 11): Πάσσα· πόλις Θράκης, τὸ ἐθνικὸν Πασσαῖος... ἔστι δὲ καὶ Πάσσανδα* χωρίον παρὰ Ἀδραμύτιον** πόλιν καὶ Κισθῆνην. τὸ ἐθνικὸν Πασσανδεὺς τῷ τῆς χώρας τύπῳ. Ἐφορος· „ὀλίγοι δὲ τινες εἰς τὸ τῶν Πασσανδεῶν χωρίον ἔφυγον.“

*πασσάνδα R πασάνδα VP **ἀνδραμύτιον

R ἀνδραμύτιον VP

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ΟΤΚЪСИ ОΤ ΑΗΤΙΧΗΗ ΑΒΤΟΡΙ ΚЪМ ФΡΑΓΜΕΝΤΙΤΕ

(по реда на съввеждането им в изложението)

1.

POLYAEN. I, 4: ζηλοῦσι τὴν κουράν μάλιστα δὴ Ἑλλήνων Ἀβαντες· μαρτυρεῖ Ὅμηρος ἄδων [B 542]· „Ἀβαντες ἔποντο θοοί, ὅπιθεν κομῶντες“.

2.

ANON. PERIPL. PE 33 (PS. SKYMN. 914—916): ἀπὸ δὲ Κοτύωρου ἕως πλησίον Πολεμωνίου πρῶτον Τιβαρηνοὶ δίκουν ἔθνος ὁμοχώριοι, πανυ γελᾶν σπεύδοντες ἐκ παντὸς τρόπου, εὐδαιμονίαν εἶναι ταύτην Κεκρικότες.

3.

XEN. ANAB. V, 5, 1—3: ... οὗτοι (Χαλυβες) ὀλίγοι τε ἦσαν καὶ ὑπήκοοι τῶν Μοσσυνοίκων καὶ ὁ βίος ἦν τοῖς πλείστοις αὐτῶν ἀπὸ σιδηρείας. 2. ἐντεθθεν ἀφικνοῦνται εἰς Τιβαρηνοῦν ἢ δὲ τῶν Τιβαρηνῶν χώρα πολυ ἦν πεδινωτέρα καὶ χωρία εἶχεν ἐπὶ θαλάττῃ ἤττον ἐρυμνά. χωρία 3. εἰς Κοτύωρα, πόλιν Ἑλληνίδα, Σινωπέων ἀποικον, οὐσαν δ' ἐν τῇ Τιβαρηνῶν χώρᾳ.

THUC. I, 12, 3: Βοιωτοί τε γάρ οἱ νῦν ἐξηκοτῶι ἔτει μετὰ Ἰλίου ἄλωσιν ἐξ Ἄρνης ἀναστάντες ὑπὸ Θεσσαλῶν τὴν νῦν μεν Βοιωτίαν, πρότερον δὲ Καδμηίδα γῆν καλουμένην ὠκισαν.

PR. SKYMN. 666: τῶν δ' ἐπὶ θαλάττῃ χειμένων ἐστὶν πόλις Ἄβδηρ', ἀπ' Ἄβδηρου μὲν ὠνομασμένη τοῦ καὶ κτίσαντος πρότερον αὐτήν, ὃς δοκεῖ ὑπὸ τῶν Διομήδους ὕστερον ξενοκτόνων ἱππῶν φθαρῆναι. Τήϊοι δὲ τὴν πόλιν συνώκισαν φυγόντες ὑπὸ τὰ Περσικά.

HER. IX 118, 2: ὥς δὲ ἡμέρῃ ἐγένετο, οἱ Χερσονησῖται ἀπὸ τῶν πύργων ἐσήμεναν τοῖσι Ἀθηναίοισι τὸ γεγονός καὶ τὰς πύλας ἀνοιξαν. τῶν δὲ οἱ μὲν πλευνες ἐδίωκον, οἱ δὲ τὴν πόλιν εἶχον.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ПОПРАВКИ И ДОБАВКИ КЪМ ТРАКИЙСКИТЕ ЕЗИКОВИ ОСТАТЪЦИ ПО СВЕДЕНИЯТА НА ЕФОР

Ἄβας PN (I 2). ACCIPIO: THRAC. NOMA.

Ἄβδηρα ON (I 31).: ACCIPIO: THRAC. NOM. (?)

Αἶνος ON (I 10). ACCIPIO: THRAC. NOM.

Ἀλιζῶνες, Ἀλαζῶνες EN (I 26). ACCIPIO: THRAC. NOM. (?).

Ἀναία ON (I 36). ACCIPIO: THRAC. NOM. (?)..

Θίμβρων ON (I 21). ACCIPIO: THRAC. NOM.

Κριθώτη ON (I 11). ACCIPIO: THRAC. NOM.

Μαριανδύνοι EN (I 14). ACCIPIO: THRAC. NOM.

Μέρον PN (I 38). ACCIPIO: THRAC. NOM. CF. DETSCHEW 295.

S. Μερόπη.

Μοσσουνοίκοι EN (I 13). ACCIPIO: THRAC. NOM. CF. DETSCHEW 311—312 S. μόσσυν, μόσυν.

Πάσσανδα ON (I 41). ACCIPIO: THRAC. NOM.

Φάλαννα, Φάλανα ON (I 20). ACCIPIO: THRAC. NOM. (?).

Φλέγρα ON (I 5). ACCIPIO: THRAC. NOM. CF. Фол. Проучвания

V: I. IV. 5 S. Φλέγρη.

ÉTUDES DES SOURCES ÉCRITES GRECQUES SUR LA THRACE ANTIQUE VI. EPHORE: „HISTOIRE GÉNÉRALE“

Alexandre Fol

(Résumé)

L'étude comprend 41 fragments de l'Histoire générale d'Ephore concernant la Thrace, les Thraces et leurs relations avec d'autres peuples et cultures du Sud-Est européen. De ce point de vue-là les fragments sont interprétés afin de contribuer à l'histoire de la péninsule Balkanique.

La plus grande partie des fragments est mise en analyse critique pour la première fois. Il s'en suit quelques addenda et corrigenda des restes de la langue thrace au nombre de 13 (suppl. III).

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

КИРИЛИЦА

Георгиев ТЕ: Вл. Георгиев. Траките и техният език. С., БАН, 1977
Данов ДТ: Хр. Данов. Древна Тракия. Изследвания върху историята на българските земи, Северна Добруджа, Източна и Егейска Тракия от края на IX до края на III в. пр.н.е. С., 1969

Изери: Г. Кацаров, Д. Дечев и др. Извори за старата история и география на Тракия и Македония. С., 1949

Фол ПИТ: А.л. Фол. Политическа история на траките от края на бронзовата епоха до края на V в. пр.н.е. С., 1972

Фол ТБ: А.л. Фол. Тракия и Балканите през ранноелинистическата епоха. С., 1974

Фол Проучвания: А.л. Фол. Проучвания върху гръцките извори за древна Тракия I. Тракия в Периегезата на Хекатей. — Год. Соф. унив., Ист. фак. т. 66, 1976, с. 19—33; II. Тракийският логос на Херодот. — Год. Соф. унив., Ист. фак., т. 67, 1977, с. 7—25; III. Тракия в „Археологията“ на Тукидид. — Год. Соф. унив., Ист. фак., т. 68, 1978; IV. Теопомп: „История на Филип II [Македонски]“ и „Гръцка история“. — Год. Соф. унив. Ист. фак., т. 69, 1979; V. Генеалогисти и митографи от V—IV в. пр.н.е. — Год. Соф. унив., Ист. фак., т. 70, 1980

ЛАТИНИЦА

Detschew: D. Detschew. Die thrakischen Sprachreste. Wien, 1976^a

FGrHist: F. Jacoby. Die Fragmente der griechischen Historiker II A, B. Berlin, 1927

Sakellariou: M. Sakellariou. Peuples préhelléniques d'origine indo-européenne. Athènes, 1977

СПИСЪК НА АНТИЧНИТЕ АВТОРИ

A p o l l o d o r u s (Wagner)
 A p o l l o n i u s R h o d. (Merkel)
 A t h e n a e u s (Kaibel)
 D i o d o r u s (Vogel)
 E u r i p i d e s R h e s. (Wecklein)
 H a r p o k r a t i o n (Dindorf)
 H e c a t a e u s (Jacoby)
 H e r o d o t u s (Feix)
 H e s i o d o s (Razch²)
 H o m e r u s (Ameis-Hentze)
 P a u s a n i u s (Jones, Schwabe)
 P i n d a r u s (Bergk, Schröder)
 P l i n i u s (Mayhoff)
 P l u t a r c h u s V i t a e p a r a l. (Ziegler), M o r a l i a (Nachstädt-Sieveking-Titchener)
 P o l y a e n u s (Wölfflin-Melber)
 [P s.] S k y l a x (Müller)
 [P s.] S k y m n o s (Müller)
 P t o l e m a e u s (Müller)
 S t e p h a n u s B y z a n t i n u s (Meineke)
 S t r a b o n (Meineke)
 S u i d a s (Bernhardy)
 T h e o p o m p u s (Jacoby)
 T h u c y d i d e s (Hude, Romilly, Smith)
 V e l l e i u s P a t e r c u l u s (Stegmann-Pritzwald)
 X e n o p h o n, A n a b. (Vollbrecht), H e l l. (Marchant)
 S c h o l. a d P i n d. (Drachmann)